

ساختار کتاب

کتاب شب امتحان **مطالعات اجتماعی هشتم** از ۴ قسمت اصلی تشکیل شده است که به صورت زیر است:

- ۱- **آزمون‌های نوبت اول:** آزمون‌های شماره ۱ تا ۴ این کتاب مربوط به مباحث نوبت اول است که خودش به دو قسمت تقسیم می‌شود:
 - الف) **آزمون‌های طبقه‌بندی‌شده:** آزمون‌های شماره ۱ و ۲ را بر اساس فصل و درس طبقه‌بندی کرده‌ایم؛ بنابراین شما به راحتی می‌توانید پس از خواندن هر فصل از درس‌نامه، تعدادی سؤال را بررسی کنید. حواستان باشد این آزمون‌ها هم، ۲۰ نمره‌ای و مثل یک آزمون کامل هستند.
 - ب) **آزمون‌های طبقه‌بندی‌نشده:** آزمون‌های شماره ۳ و ۴ را طبقه‌بندی نکرده‌ایم تا دو آزمون نوبت اول مشابه آزمون‌ی باشد که معلمان از شما خواهد گرفت.
 - ۲- **آزمون‌های نوبت دوم:** آزمون‌های شماره ۵ تا ۱۲ از کل کتاب و مطابق امتحان پایان سال طرح شده‌اند. این قسمت هم، خودش به ۲ بخش تقسیم می‌شود:
 - الف) **آزمون‌های طبقه‌بندی‌شده:** آزمون‌های شماره ۵ تا ۸ را که برای نوبت دوم طرح شده‌اند هم طبقه‌بندی کرده‌ایم. با این کار باز هم می‌توانید پس از خواندن هر فصل، تعدادی سؤال مرتبط با آن فصل را پاسخ دهید. هر کدام از این آزمون‌ها هم، ۲۰ نمره دارند؛ در واقع در این بخش، شما ۴ آزمون کامل را می‌بینید.
 - ب) **آزمون‌های طبقه‌بندی‌نشده:** آزمون‌های شماره ۹ تا ۱۲ را طبقه‌بندی نکرده‌ایم؛ پس، در این بخش با ۴ آزمون نوبت دوم، مشابه آزمون پایان سال معلمان مواجه خواهید شد.
 - ۳- **پاسخ‌نامه تشریحی آزمون‌ها:** در پاسخ تشریحی آزمون‌ها، همه آن‌چه را که شما باید در امتحان بنویسید تا نمره کامل کسب کنید، برایتان نوشته‌ایم.
 - ۴- **درس‌نامه کامل شب امتحانی:** در این قسمت، همه آن‌چه را که شما برای گرفتن نمره عالی در امتحان مطالعات اجتماعی نیاز دارید، تنها در ۲۰ صفحه آورده‌ایم، بخوانید و لذتش را ببرید!
- یک راهکار:** موقع امتحان‌های نوبت اول می‌توانید از سؤال‌های فصل‌های ۱ تا ۶ آزمون‌های ۵ تا ۸ هم استفاده کنید!

فهرست

بازمبندی درس

مطالعات اجتماعی هشتم

شماره فصل	نوبت اول	نوبت دوم
فصل اول	۳	
فصل دوم	۳/۵	۱/۵
فصل سوم	۳/۵	
فصل چهارم	۳	
فصل پنجم	۳/۵	۱/۵
فصل ششم	۳/۵	
فصل هفتم	-	۲
فصل هشتم	-	۲
فصل نهم	-	۳/۵
فصل دهم	-	۳/۵
فصل یازدهم	-	۳
فصل دوازدهم	-	۳
جمع	۲۰ نمره	۲۰ نمره

شماره صفحات

نوبت	آزمون	پاسخ‌نامه
آزمون شماره ۱ (طبقه‌بندی‌شده)	اول	۳
آزمون شماره ۲ (طبقه‌بندی‌شده)	اول	۵
آزمون شماره ۳ (طبقه‌بندی‌نشده)	اول	۷
آزمون شماره ۴ (طبقه‌بندی‌نشده)	اول	۹
آزمون شماره ۵ (طبقه‌بندی‌شده)	دوم	۱۱
آزمون شماره ۶ (طبقه‌بندی‌شده)	دوم	۱۳
آزمون شماره ۷ (طبقه‌بندی‌شده)	دوم	۱۵
آزمون شماره ۸ (طبقه‌بندی‌شده)	دوم	۱۷
آزمون شماره ۹ (طبقه‌بندی‌نشده)	دوم	۱۹
آزمون شماره ۱۰ (طبقه‌بندی‌نشده)	دوم	۲۱
آزمون شماره ۱۱ (طبقه‌بندی‌نشده)	دوم	۲۳
آزمون شماره ۱۲ (طبقه‌بندی‌نشده)	دوم	۲۵

مطالعات اجتماعی	نوبت اول	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه	http://kheilisabz.com	خوبه
ردیف	آزمون شماره ۱	پایه هفتم متوسطه اول	نمره	
	فصل اول			
۱	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.		۰/۵ (درس ۱)	
۲	تعاون یعنی و به یکدیگر. دو مورد از جلوه‌های تعاون در مدرسه را نام ببرید.		۱ (درس ۱)	
۳	گزینه درست را انتخاب کنید. کدام گزینه در مورد شرکت‌های تعاونی درست نیست؟ ☐ (۱) هر کسی با هر مقدار سرمایه عضو شود، یک حق رأی دارد. ☐ (۲) گروهی از افراد به طور داوطلبانه برای یک هدف مشترک تلاش می‌کنند. ☐ (۳) با وجود برابری همه افراد قدرت بیشتر در تصمیم‌گیری‌ها با کسی است که سهام بیشتری دارد. ☐ (۴) منافع حاصل از فعالیت گروهی به طور برابر و یکسان توزیع می‌شود.		۰/۵ (درس ۲)	
۴	هدف شرکت تعاونی چیست؟		۱ (درس ۲)	
	فصل دوم			
۵	مرحله تنفیذ رئیس‌جمهور را توضیح دهید.		۱ (درس ۳)	
۶	گزینه درست را انتخاب کنید. اولین مرحله برای انتخاب رئیس‌جمهور چیست؟ ☐ (۱) اعلام برنامه ☐ (۲) تأیید صلاحیت توسط رهبر ☐ (۳) تبلیغ انتخاباتی در صدا و سیما ☐ (۴) تأیید صلاحیت توسط شورای نگهبان		۰/۵ (درس ۳)	
۷	مراسم تحلیف را توضیح دهید.		۱ (درس ۳)	
۸	۴ مورد از وظایف دولت در برابر مردم را بنویسید.		۱ (درس ۴)	
	فصل سوم			
	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		(درس ۵)	
۹	نوجوانی شامل کدام گروه سنی می‌شود؟		۰/۵	
۱۰	تغییرات بلوغ نوجوانان شامل چه مواردی است؟ (۳ مورد)		۰/۷۵	
۱۱	کدام آسیب‌های اجتماعی می‌توانند مشکلات زیادی را برای نوجوان به وجود بیاورند؟		۰/۷۵	
۱۲	جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید. بر طبق قانون، اگر فرد، فریب خورده باشد و مجبور به کار خلاف شده باشد، مجرم شناخته (می‌شود / نمی‌شود)		۰/۵ (درس ۵)	
	درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.			
۱۳	افراد می‌توانند برای حل اختلاف خود، ابتدا به شورای حل اختلاف محله و سپس به دادگاه مراجعه نمایند.	☐ درست ☐ نادرست	۰/۲۵ (درس ۶)	
۱۴	دعای حقوقی مربوط به اعمالی است که دادگاه برای آن مجازات تعیین می‌کند.	☐ درست ☐ نادرست	۰/۲۵ (درس ۶)	
۱۵	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. رئیس قوه قضائیه باید فردی و باشد.		۰/۵ (درس ۶)	
	فصل چهارم			
	درستی یا نادرستی جمله زیر را مشخص کنید.			
۱۶	هر وسیله‌ای که پیامی را از فرستنده به گیرنده منتقل می‌کند، ارتباط نام دارد.	☐ درست ☐ نادرست	۰/۲۵ (درس ۷)	
۱۷	بازخورد را تعریف کنید.		۰/۵ (درس ۷)	
۱۸	سه نمونه از خدمات دولت الکترونیک را نام ببرید.		۰/۷۵ (درس ۸)	
۱۹	۳ مورد از اثرات منفی رسانه‌ها را نام ببرید.		۱/۵ (درس ۸)	

مطالعات اجتماعی	نوبت اول	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه	http://kheilisabz.com	شماره
ردیف	آزمون شماره ۱			نمره
	پایه هشتم متوسطه اول			
	فصل پنجم			
۲۰	درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.			۰/۵
	در عصر جاهلیت، بیشتر عرب‌ها تحت حاکمیت یک حکومت متمرکز قرار داشتند.	☐ درست ☐ نادرست	(درس ۹)	
۲۱	نخستین اقدام مهم پیامبر ﷺ پس از رسیدن به مدینه ساختن مسجد بود.	☐ درست ☐ نادرست	(درس ۹)	
	گزینه درست را انتخاب کنید.			
۲۲	حضرت محمد ﷺ در چند سالگی به بعثت رسیدند؟	☐ ۳۰ (۱) ☐ ۳۵ (۲) ☐ ۴۰ (۳) ☐ ۴۵ (۴)	(درس ۹)	۰/۵
۲۳	چه کسانی نخستین افرادی بودند که به پیامبر ﷺ ایمان آوردند؟		(درس ۹)	۱
۲۴	چگونگی به خلافت رسیدن ابوبکر را توضیح دهید.		(درس ۱۰)	۱
۲۵	چه عواملی موجب مخالفت و دشمنی ریاست‌طلبان و ثرواندوزان بر علیه حکومت امام علی ﷺ شد؟ (۲ مورد)		(درس ۱۰)	۰/۵
	فصل ششم			
	مشخص کنید نتیجه هر یک از جنگ‌های زیر چه بود؟			
۲۶	قادسیه:		(درس ۱۱)	۱
۲۷	نهایند:		(درس ۱۱)	
	ایشان کیستند؟			
۲۸	«این خاندان در زمان هارون عهده‌دار وزارت و حکومت ولایات شدند، اما به سرنوشت مختار دچار شدند.»		(درس ۱۱)	۰/۵
	گزینه درست را انتخاب کنید.			
۲۹	کدام یک از سلسله‌های زیر ریشه و تبار ایرانی نداشت؟	☐ ۱) سامانیان ☐ ۲) صفاریان ☐ ۳) علویان طبرستان ☐ ۴) آل بویه	(درس ۱۲)	۰/۵
۳۰	نام مؤسس هر یک از سلسله‌های زیر را بنویسید.		(درس ۱۲)	۱/۵
	الف) صفاریان: ب) طاهریان: پ) سامانیان:			
۲۰	جمع نمرات	موفق باشید		

	http://kheilisabz.com	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه	نوبت دوم	مطالعات اجتماعی
نمره	پایه هفتم متوسطه اول		آزمون شماره ۹	
۱	چرا جنوب غربی آسیا، منطقه‌ای پرتنش است؟ (۲ دلیل)			
۱	کدام قسمت اروپا بیشتر از سایر نقاط این قاره جز مناطق مهم صنعتی جهان است و در کدام قسمت این قاره کشاورزی رواج دارد؟			
۲	مهم‌ترین نژادهای قاره آمریکا را نام ببرید.			
۱	استیضاح رئیس‌جمهور و وزیران را توضیح دهید.			
۲	(ج) جدول زیر را کامل کنید.			
	مردم کشور مراکش با چه زبانی حرف می‌زنند؟			
	به مجموعه‌ای از نقشه‌هایی که در یک جلد کتاب باشد، چه می‌گویند؟			
	مهم‌ترین مقام‌هایی که در زمان سلجوقیان وجود داشت، چه بود؟			
	کدام قاره از سواحل دریای مدیترانه تا دماغه امید نیک امتداد یافته است؟			
				۲۶
				۲۷
				۲۸
				۲۹
۵/۰	(ح) من کیستم؟ «مدارس نظامیه را در سراسر کشور تأسیس کردم و وزیر آلبارسلان و ملک‌شاه بودم.» «.....»			
۲۰	جمع نمرات	موفق باشید		

پاسخ نامه

آزمون شماره ۱ (نوبت اول)

- ۱- همکاری - یاری رساندن
- ۲- الف) همکاری در نظافت
- ب) همکاری در مراسم صبحگاهی
- ۳- گزینه «۳»
- ۴- هدف شرکت تعاونی معمولاً حل مشکلات اقتصادی و ایجاد رفاه و زندگی بهتر برای اعضای آن است.
- ۵- پس از آن که رئیس جمهور با حداکثر آرای مردم انتخاب شد، برای شروع به کار حکم وی توسط رهبر امضا و تنفیذ می شود.
- ۶- گزینه «۴» کاندیداهای ریاست جمهوری ابتدا باید توسط شورای نگهبان تأیید صلاحیت شوند.
- ۷- تحلیف به معنای سوگند است. در این مراسم رئیس جمهور در مجلس حاضر می شود و در مقابل نمایندگان مجلس و شورای نگهبان و رئیس قوه قضائیه در پیشگاه قرآن کریم، سوگند یاد می کند که وظایف خود را به درستی انجام دهد.
- ۸- ۱) آماده سازی شرایط و لوازم سواد و آموزش، ۲) تأمین بهداشت، ۳) ایجاد فرهنگ و اخلاق اسلامی، ۴) ساخت تجهیزات زیربنایی و خدمات عمومی و یا سایر موارد اشاره شده در کتاب درسی.
- ۹- ۱۲ تا ۱۸ سال گروه سنی نوجوانان است.
- ۱۰- جسمی - ذهنی - اجتماعی
- ۱۱- پرخاشگری - نزاع - اعتیاد
- ۱۲- «می شود»
- ۱۳- «درست»
- ۱۴- «نادرست»، در دعاوی حقوقی دادگاه مجازاتی تعیین نمی کند، بلکه افراد را ملزم به انجام تکلیفشان و یا انجام حقوق قانونی دیگران می کند.
- ۱۵- مجتهد، عادل، آگاه به امور قضایی، مدیر و مدبر باشد. (۲ مورد برای پاسخ کافی است.)
- ۱۶- «نادرست»، هر وسیله ای که پیامی را از فرستنده به گیرنده منتقل می کند، رسانه نام دارد.
- ۱۷- اگر گیرنده به فرستنده پیامی بفرستد و او را متوجه کند که معنی پیام را دریافت کرده به این عمل «بازخورد» می گویند.
- ۱۸- ۱) پرداخت قبض آب، برق، تلفن و ...
- ۲) ثبت نام حج و زیارت
- ۳) ثبت نام کنکور و ...
- ۱۹- ۱) نمایش زد و خوردهای فراوان در فیلم ها و افزایش خشونت
- ۲) ترویج بی بندوباری های اخلاقی در کاربران اینترنتی
- ۳) تشویق به مصرف گرایی از طریق آگهی های تلویزیونی
- ۲۰- «نادرست»، در عصر جاهلیت بیشتر عرب ها به شکل قبیله ای و فاقد حکومت متمرکز می زیستند.
- ۲۱- «درست»
- ۲۲- گزینه «۳»
- ۲۳- حضرت خدیجه علیها السلام و حضرت علی علیه السلام
- ۲۴- پس از رحلت حضرت رسول صلی الله علیه و آله تعدادی از انصار و مهاجرین در محلی به نام سقیفه بنی ساعده گرد آمدند و در مورد جانشین پیامبر گفت و گو کردند. آن ها بدون توجه به وصیت پیامبر صلی الله علیه و آله در غدیر خم، با ابوبکر که یکی از مهاجرین کهنسال بود بیعت کردند.
- ۲۵- اصرار علی علیه السلام ۱) بر عمل به قرآن، ۲) عمل به سنت پیامبر، ۳) اجرای عدالت (نوشتن ۲ مورد برای پاسخ کافی است.)
- ۲۶- قادسیه: «شکست ارتش ساسانی از سپاه مسلمانان و کشته شدن رستم فرخ زاد فرمانده ساسانی».
- ۲۷- نهالوند: «شکست یزدگرد سوم به عنوان آخرین پادشاه ساسانی در برابر مسلمانان».
- ۲۸- برمکیان
- ۲۹- گزینه «۳»
- ۳۰- الف) یعقوب لیث
- ب) طاهر ذوالیمینین
- پ) امیر اسماعیل سامانی

آزمون شماره ۹ (نوبت دوم)

- ۱- «نادرست»، نخستین اقدام مهم پیامبر پس از ورود به مدینه ایجاد مسجد بود.
- ۲- «درست»
- ۳- «درست»
- ۴- «نادرست»، جریان دریایی گرم گلف استریم
- ۵- گزینه «۲»
- ۶- گزینه «۱»
- ۷- گزینه «۱»
- ۸- گزینه «۲»
- ۹- تیمور
- ۱۰- طغرل
- ۱۱- سرخ پوست
- ۱۲- انگلیسی
- ۱۳- مسیحیت
- ۱۴- لاتین
- ۱۵- شبه جزیره اسکاندیناوی
- ۱۶- دریای مدیترانه
- ۱۷- (۱) دانوب (۲) ولگا (۳) راین
- ۴ (دُن (۵) الب
- ۱۸- الف) تمام روزهای سال سرد (ب) بخش‌های داخلی و مرکزی (پ) زمستان‌ها بسیار سرد و تابستان‌ها بسیار گرم و خشک (ت) آب‌وهوای گرم
- ۱۹- لشکرکشی بسیار او به کشور هند
- ۲۰- نبرد ملازگرد در سال ۴۶۳ قی میان سلجوقیان و رومیان صورت گرفت که در آن امپراتور روم شرقی به اسارت ایرانیان گرفته شد.
- ۲۱- با فروپاشی حکومت ایلخانان، بی‌عدالتی و ستمگری حاکمان محلی موجب خشم و نارضایتی مردم و بروز قیام‌های مردمی شد. یکی از مهم‌ترین قیام‌ها، قیام سریداران بود که از روستای باشتین در سبزوار آغاز شد.
- ۲۲- (۱) وجود بخش عمده‌ای از منابع انرژی موردنیاز کشورهای صنعتی در این محل و راه‌های حمل و نقل دریایی موجود در این ناحیه (۲) وجود پایگاه‌های نظامی برخی کشورهای سلطه‌گر، مانند انگلیس و آمریکا.
- ۲۳- غرب اروپا - همه جای اروپا کشاورزی رایج است.
- ۲۴- (۱) بومیان، (۲) سیاه‌پوستان، (۳) سفیدپوستان، (۴) دورگه‌ها
- ۲۵- نمایندگان ممکن است از عملکرد رئیس‌جمهور یا هر یک از وزیران سؤال کنند. در این صورت رئیس‌جمهور یا وزیری که از او سؤال شده باید در مجلس حاضر و به سؤال نمایندگان پاسخ دهد.
- ۲۶- عربی
- ۲۷- اطلس
- ۲۸- سلطان
- ۲۹- آفریقا
- ۳۰- خواجه نظام‌الملک

درس نامه برای شب امتحان

تعاون در محله: وجود همکاری و هم‌دلی در محله موجب صمیمیت، هم‌بستگی و بهتر انجام شدن کارها در محله می‌شود.
برخی از جنبه‌های تعاون در محله: عیادت از همسایه بیمار، کمک و خوشامدگویی به همسایه جدید، همکاری در نظافت و پاکیزگی محله، مراقبت از اموال عمومی، همکاری در جشن‌ها و مراسم

درس ۲ تعاون ۲

اتفاق

اتفاق به معنای **یاری‌رساندن** به یک نیازمند است.
این یاری‌رساندن می‌تواند به صورت زیر باشد:

روش‌های اتفاق: بخشش مال، ثروت، علم، توانایی‌ها و وقت (زمان)

• بچه‌ها دوستون باشه در تعاون، تقسیم و قایف و همکاری صورت می‌گرفت، ولی اتفاق به صورت فردیه و هر کس به تنهایی اتفاق می‌کنه.

سازمان‌های مردم‌نهاد و مؤسسات خیریه

گاهی اوقات افراد نیکوکار، سازمان‌های مردم‌نهاد و مؤسسات خیریه تشکیل می‌دهند. اهداف سازمان‌های مردم‌نهاد و خیریه:

- ۱) افراد نیازمند را یاری کنند.
 - ۲) مشکلات جامعه را حل کنند.
- نکته:** تمام این سازمان‌ها و مؤسسات باید از وزارت کشور **مجوز** داشته باشند.
- مثال:** انجمن حمایت از بیماران خاص، انجمن نگهداری از معلولین و سالمندان و ...

خیرین مدرسه‌ساز:

خیرین مدرسه‌ساز از توانمندی‌های خود و یا دیگر افراد و نهادهای نیکوکار برای ساختن، تعمیر، نوسازی و یا تجهیز مدارس استفاده می‌کنند. آن‌ها پس از انجام این امر خیر، مدارس را به صورت رایگان در خدمت آموزش و پرورش قرار می‌دهند.

وقف

یکی از اقداماتی که به منظور **اتفاق و تعاون** در جامعه انجام می‌شود، وقف است.

تعریف وقف

اگر افراد دارایی و اموال خود یا منافع استفاده از آن را در اختیار دیگران قرار دهند، وقف انجام داده‌اند.

مانند: ساختن مدرسه علمیه، پل، کاروانسرا، آبنبارهای عمومی و یا در اختیار قراردادن زمین کشاورزی یا کارگاه تولیدی به افراد نیازمند.

برخی وقف‌ها آن‌چنان مهم هستند که گاهی می‌توانند جریان‌های فرهنگی، علمی، جغرافیایی یا سیاسی یک شهر را تغییر دهند.

درس ۱ تعاون ۱

تعاون

تعاون به معنی **همکاری و یاری‌رساندن** به یکدیگر است.

مسئول بودن انسان

انسان‌ها در مقابل خداوند متعال نسبت به خود، دیگران و محیطی که در آن زندگی می‌کنند، مسئول هستند.

اجتماعی بودن انسان

انسان‌ها موجوداتی اجتماعی هستند؛ یعنی هیچ‌کس نمی‌تواند اعمال، رفتار و زندگی خود را از اجتماع جدا کند.

پس با توجه به این ویژگی، انسان‌ها نمی‌توانند نسبت به آن‌چه در جامعه می‌گذرد و اتفاقاتی که برای دیگران می‌افتد، بی‌تفاوت باشند.

نظر دین اسلام در زمینه رابطه فرد با اجتماع: با توجه به معانی آیات قرآن کریم و احادیث، در مورد همکاری افراد جامعه با یکدیگر دو موضوع وجود دارد:

- ۱) در کارهای نیک به یکدیگر کمک کنیم.
- ۲) در امور ناپسند، گناه و ستم‌کاری، همکاری نکنیم ← یعنی افراد را به انجام گناه و کار ناپسند تشویق نکنیم یا طوری رفتار نکنیم که انگار با عمل ناپسند او موافق هستیم.
- همکاری نکردن در گناه، گاهی به این صورت است که مقدمه انجام آن گناه را برای خود یا دیگران فراهم نکنیم.

جلوه‌ها و شکل‌های مختلف تعاون

- ۱) اظهار دوستی و محبت
- ۲) هم‌دلی و خوشحال کردن یکدیگر
- ۳) هدیه دادن
- ۴) عیادت از بیمار
- ۵) قرض دادن
- ۶) رفع مشکلات مردم و یاری‌رساندن به گرفتارها
- ۷) امر به معروف و نهی از منکر و ...

نکته: یکی از کارهایی که قرآن کریم به آن امر فرموده «تعاون» است. ممکن است تعاون در سطح‌ها و محل‌های مختلفی رخ دهد. برخی از آن‌ها عبارت‌اند از:

تعاون در خانه

وجود همکاری و هم‌دلی در خانواده، باعث ایجاد صمیمیت و محبت بیشتر میان اعضای خانواده می‌شود.

یکی از روش‌های همکاری و تعاون در خانواده، تقسیم وظایف است.

- ۱) هر عضو از خانواده احساس مفیدبودن کند.
- ۲) همه کارها بر دوش یک نفر نباشد.

برخی از جنبه‌های تعاون در مدرسه:

- همکاری در نظافت کلاس و مدرسه
- کمک‌رساندن در درس‌ها به هم‌کلاسی‌های ضعیف
- همکاری در مراسم صبحگاهی و ...

موقوفات و واقف

واقف: به فردی که اموال و دارایی‌های خود را وقف می‌کند، واقف می‌گوییم.

موقوفات: اموال و دارایی‌هایی که وقف می‌شوند.

این اموال و دارایی‌ها باید تا ابد به همان صورت که واقف معین می‌کند باقی بمانند و کسی حق تصرف (خرید یا فروش) آن را ندارد.

وقف گروهی یا خانوادگی

در این نوع از وقف، تعدادی از افراد با یکدیگر یا اعضای یک خانواده که به تنهایی توانایی کافی برای انجام وقف را ندارند، با مشارکت مالی یکدیگر، وقفی را انجام می‌دهند.

شرکت‌های تعاونی

تعریف شرکت‌های تعاونی

افراد می‌توانند برای رفع نیازهای معیشتی و شغلی بر طبق قانون تعاونی‌ها با سرمایه‌گذاری در فعالیتی اقتصادی یک شرکت تعاونی تشکیل دهند و در سود و زیان آن شریک شوند.

حق رأی در شرکت تعاونی

تمام اعضای شرکت تعاونی باید در تصمیم‌گیری‌ها مشارکت کنند و رأی بدهند. در این تعاونی همه افراد با هم برابر هستند و هر کس با هر مقدار سرمایه (سهام) تنها یک حق رأی دارد.

یعنی کم‌ترین سرمایه رو داشته باشی یا بیشترین سرمایه رو فرقی نمی‌کنه، تو رأی گیری، فقط یک حق رأی داری.

اهداف شرکت‌های تعاونی

آن‌ها به صورت داوطلبانه و برای یک هدف مشترک فعالیت می‌کنند. هدف شرکت‌های تعاونی رفع نیازهای معیشتی و شغلی اعضای آن است. برخی از اهداف عبارت‌اند از:

- ۱ حل مشکلات اقتصادی
- ۲ ایجاد رفاه و زندگی بهتر اعضا

درس ۳

ساختار و تشکیلات دولت

تمامی کشورها و حکومت‌ها برای اداره امور خود ساختار و تشکیلات خاصی دارند. در کشور ما نیز حکومت جمهوری اسلامی وجود دارد. سه قوه مقننه، مجریه و قضائیه کشور را اداره می‌کنند و هر سه قوه زیر نظر مقام معظم رهبری قرار دارند.

قوه مجریه: (دولت)

قوه مجریه در واقع همان دولت است. رئیس‌جمهور و هیئت دولت اعضای اصلی و تشکیل‌دهنده آن هستند.

جایگاه و مقام رئیس‌جمهور

رئیس‌جمهور، ریاست قوه مجریه (دولت) را بر عهده دارد و عالی‌ترین مقام رسمی پس از مقام معظم رهبری است.

وظایف رئیس‌جمهور } اجرای قانون اساسی
اجرای قوانین مصوب مجلس

رئیس‌جمهور چگونه انتخاب می‌شود؟

رئیس‌جمهور برای مدت چهار سال و از طریق رأی مستقیم مردم انتخاب می‌شود. پس از اتمام این دوره، تنها یک دوره چهار سال دیگر به صورت متوالی می‌تواند داوطلب شود.

مراحل قبل از انتخابات

افرادی که دارای شرایط ریاست جمهوری هستند: ابتدا داوطلب می‌شوند، سپس صلاحیتشان توسط شورای نگهبان بررسی و در صورت تأیید، برنامه‌های خود را از طریق تبلیغات انتخاباتی در صدا و سیما، روزنامه و مجلات و اینترنت و سخنرانی‌های مختلف به مردم اعلام می‌کنند.

مراحل بعد از انتخابات

تنفیذ: پس از آن که رئیس‌جمهور اکثر آرای مردم را کسب کرد و انتخاب شد، برای شروع کار، باید حکم ریاست او توسط مقام رهبری، امضا و یا اصطلاحاً تنفیذ شود.

تحلیف: بعد از تنفیذ، مراسم تحلیف انجام می‌شود. در این مراسم رئیس‌جمهور باید در مجلس شورای اسلامی شرکت کند و در حضور نمایندگان مجلس و شورای نگهبان و رئیس قوه قضائیه در برابر قرآن سوگند یاد کند که وظایف خود را به درستی انجام دهد.

● افرادی که در این مراسم شرکت می‌کنند معمولاً مورد سؤال قرار می‌گیرند.

نکته: برخی از مهم‌ترین وظایف رئیس‌جمهور:

ترویج دین و اخلاق، پشتیبانی از حق، گسترش عدالت، پایداری از قانون اساسی و ...

مراحل انتخاب رئیس‌جمهور به ترتیب:

اعلام داوطلبی ← تأیید صلاحیت ← اعلام برنامه‌ها و تبلیغات ← کسب اکثریت آرا ← تنفیذ ← تحلیف

شرایط شرکت‌کنندگان در انتخابات

- ۱ ایرانی باشند و یا تابعیت ایرانی داشته باشند، یعنی افرادی که در خارج از کشور زندگی می‌کنند و تبعه ایران هستند هم می‌توانند در انتخابات شرکت کنند.
- ۲ حداقل ۱۸ سال تمام سن داشته باشند.

تشکیل کابینه: (دولت)

رئیس‌جمهور برای شروع فعالیت خود باید هیئت دولت یا کابینه خود را تشکیل دهد. هیئت دولت از رئیس‌جمهوری، وزیران و معاونان تشکیل می‌شود.

مراحل انتخاب وزیر

- ۱ رئیس‌جمهور (۱) افرادی را به عنوان وزیر انتخاب و به مجلس معرفی می‌کند.
 - ۲ وزیر پیشنهادی در مجلس حاضر می‌شود و برنامه‌های خود را ارائه می‌دهد.
 - ۳ سپس نمایندگان صلاحیت او را بررسی و در مورد انتخاب او رأی‌گیری می‌کنند.
 - ۴ وزیر در صورت گرفتن رأی اعتماد از نمایندگان، کار خود را شروع می‌کند.
- مراحل انتخاب وزیر رو با مراحل انتخاب رئیس‌جمهور اشتباه نکنی! خواست باشه تنفیذ و تحلیف فقط برای رئیس‌جمهوره.

نکته: وزیران به طور غیرمستقیم و توسط نمایندگان مردم انتخاب می‌شوند، ولی رئیس‌جمهور با رأی مستقیم مردم انتخاب می‌شود.

درس ۴

وظایف دولت

دولت و شهروندان

منظور از شهروندان چیست؟ منظور از شهروندان، اتباع یک کشور هستند؛ مانند همه کسانی که تابعیت جمهوری اسلامی ایران را دارند.

۳ هزینه‌های وزارتخانه‌ها، مانند: پرداخت هزینه‌های آب و برق، حقوق کارمندان، تهیه وسایل مورد نیاز و ...

درآمدها

• بیشترین میزان درآمد کشور ما به ترتیب زیر است:

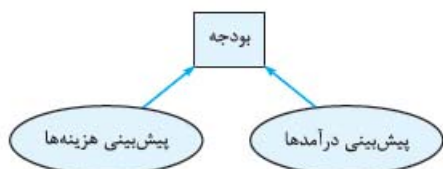

بودجه: بودجه سندی است که دولت در آن درآمدها و هزینه‌های کشور را برای یک سال معین می‌کند.

این سند (لایحه بودجه) باید در مجلس شورای اسلامی تصویب شود. بودجه به زبان ساده یعنی پیش‌بینی دخل و خرج دولت در یک سال.

نکته: وظیفه تنظیم لایحه بودجه با دولت است.

وظیفه مجلس تصویب لایحه بودجه با مجلس شورای اسلامی است.

درس ۵

آسیب‌های اجتماعی و پیشگیری از آن‌ها

دوره نوجوانی:

گروه سنی نوجوانان ← دوازده تا هجده سال

در دوران نوجوانی افراد دچار تغییراتی می‌شوند که به این تغییرات «بلوغ» می‌گویند. این پدیده، نوجوان را از نظر جسمی، ذهنی و اجتماعی دچار تغییراتی می‌کند.

جسمی ← ایجاد تغییرات در ظاهر نوجوان

بلوغ } ذهنی و اجتماعی ← بروز مسائل مختلف عاطفی و احساسی

آسیب‌های اجتماعی

یکی از خصوصیات نوجوانی در دوران بلوغ، داشتن روحیه هیجانی و کنجکاوی است. این روحیه هیجانی و کنجکاوی باعث می‌شود که آن‌ها بیشتر در معرض آسیب‌های اجتماعی قرار بگیرند.

مهم‌ترین آسیب‌های اجتماعی } پرخاشگری و نزاع
اعتیاد

پرخاشگری و نزاع

پرخاشگری و نزاع، نتیجه عدم کنترل و مهار نکردن خشم است. خشم و عصبانیت احساسی طبیعی است و همه ما در مواقعی عصبانی می‌شویم، ولی بسیار مهم است که در مواقع عصبانیت از خود چه رفتاری نشان دهیم.

چه افرادی پرخاشگر هستند؟ کسانی که در ابراز خشم خود مشکل دارند و به طور معمول نمی‌توانند آن را کنترل (مهار) کنند به افراد پرخاشگر تبدیل می‌شوند.

شکل‌های مختلف رفتار پرخاشگرانه: اذیت و آزار - کتک‌زدن - مسخره و

تحقیر کردن - رفتار بی‌ادبانه - ناسزاگفتن - شکستن و تخریب وسایل

حقوق شهروندی در مقابل دولت

۱ حق بهره‌مندی از خدمات دولت در زمینه‌های مختلف

۲ حق آزادی بیان

۳ حق اظهار نظر و انتقاد

وظایف شهروندان در مقابل دولت

۱ احترام به قوانین و مقررات و رعایت آن‌ها

۲ مشارکت و همکاری صمیمانه با دولت

۳ پرداخت به موقع مالیات

۴ دفاع از کشور در هنگام جنگ

مهم‌ترین وظایف دولت و رئیس‌جمهور

مهم‌ترین وظایف دولت

۱ فراهم کردن شرایط و لوازم سواد و آموزش، بهداشت، شغل مناسب، رفاه، امنیت، فرهنگ و اخلاق اسلامی

۲ گسترش تجهیزات زیربنایی و خدمات عمومی؛ مانند: ساختن راه و جاده، پل، مسکن و ...

۳ اجرای قوانین و مصوبات مجلس شورای اسلامی ← از مهم‌ترین وظایف

۴ تنظیم «لایحه بودجه»

مهم‌ترین وظایف رئیس‌جمهور

۱ هدایت و ایجاد هماهنگی میان وزیران

۲ امضای قراردادهای بین‌المللی (میان ایران و دیگر کشورها)

۳ امضای استوارنامه سفیران کشور ایران

۴ پذیرش استوارنامه سفیران سایر کشورها

۵ اعطای نشان‌های دولتی

• بچه‌ها همین‌طور که در درس قبل گفتیم، رئیس‌جمهور، رئیس دولت هم هست. پس وظایف دولت هم بر عهده رئیس‌جمهور می‌باشد، ولی برخی از وظایف بر عهده فرد شش رئیس‌جمهور است نه دولت که مهم‌ترین او را در بالا گفتیم.

رابطه دولت و مجلس

میان دولت و مجلس روابطی وجود دارد:

یکی از اقدامات لازم ← تنظیم لایحه است.

این لوایح برای تصویب و قانونی شدن از طرف دولت به مجلس شورای اسلامی فرستاده می‌شود.

رابطه مجلس با دولت

مجلس و دولت از ۳ طریق با یکدیگر در ارتباط‌اند:

۱ از طریق نظارت بر فعالیت‌های دولت

۲ حق سؤال کردن از رئیس‌جمهور و وزرا (استیضاح)

۳ نظارت بر درآمدها و هزینه‌های دولت

تعریف استیضاح: هر زمان در خصوص عملکرد رئیس دولت (رئیس‌جمهور) و یا سایر وزرا برای نمایندگان مجلس شورای اسلامی سؤالی مطرح شود، در این صورت آن مقام دولتی باید در مجلس شورای اسلامی حاضر شود و به سؤال نمایندگان پاسخ دهد.

درآمدها و هزینه‌های دولت

هزینه‌های دولت

۱ انجام فعالیت‌هایی از جانب دولت در زمینه‌های آموزش بهداشت اوقات فراغت مسکن کشاورزی

۲ سرمایه‌گذاری در بخش‌های عمرانی، مانند: ساختن پل، جاده، فرودگاه و ...